

Basına ve Kamuoyuna

17 AĞUSTOS'UN ALTINCI YILINDA DA YAŞADIĞIMIZ FELAKETİ UNUTMADIK! UNUTTURMAYACAĞIZ!

16 Austos 2005

Ekolojik dengesi insan eliyle sürekli bozulan doğanın, kendi düzenini sağladığı gerçeği dünyanın her yerinde, son yıllarda yaşanan felaketlerle kendini gelecekte daha da fazla hissettireceğinin sinyallerini vermektedir.

Ülkemizde; 1999 yılındaki körfez depremi öncesi ve sonrası yaşanan birçok deprem ve yıkımlardan hala bir ders çıkarılmamış ve doğal afetlere karşı alınacak bilimsel ve teknolojik gelişmelere dayalı mühendislik önlemlerinin alınması konusunda çalışmalar yürütmemiştir. Ancak gelişmiş ülkelerde yaşanan doğal afetlerden çıkarılan derslerle, bilime ve tekniğe dayalı mühendislik uygulamaları ile önlemler alınmaktadır. Bunun en açık ve çarpıcı örneğini Japonya olarak gösterebiliriz.

17 Ağustos 1999 günü meydana gelen depremin ardından oluşan ve artarak süren toplumsal yıkımın üzerinden tam altı yıl geçti. Toplumsal hafızamızın zayıflığı ve yaşadığımız felaketlerden gerekli dersleri almamış olmamız aynı acıları yıllar geçse de tekrar tekrar yaşamamıza neden olmaktadır. Gerek yasal düzenlemelerin eksikliği gerekse denetimlerdeki boşluklar, sağlıksız yerleşim alanlarının önünü açmakta yaşanan doğal afetlerde can kayıplarının artması ile acılarımızla baş başa kalmaktayız. Özellikle 17 Ağustos 1999 depremi sonrasında "Güvenli yapılaşma" adına getirilen yapı denetimi düzenlemeleri de deprem sonrası sorunları çözememiş hatta yeni kargaşalar yaratmıştır.

17 Ağustos, 12 Kasım ve diğer depremlerden ders almayarak;

- Denetimsiz bir yapılaşmayı teşvik eden,
- Kamusal denetim alanını bütünüyle ticarileştirerek özelleştiren,

- Demokrasinin temel gereklerinden olan katılımıcılığı reddeden,

- Meslek odalarının her türlü önerilerine kapılarını kapatan bir anlayışı

Değil,

ÜLKE VE TOPLUM YARARINA SAĞLIKLI, PLANLI, GÜVENLİ YAPILARIN GEREKLERİNİN DENETLENECEĞİ BİR ANLAYIŞIN ORTAYA ÇIKARILMASINI VE UYGULANMASINI İSTİYORUZ.

Makina Mühendisleri Odası olarak, Mühendislik Mimarlık hizmetlerinde, bilimin tekniğin insanlık yararına sunumunu olmazsa olmaz bir koşul olarak görmekte, sosyal devletin planlı üretim, dengeli kalkınma, bölgesel planlama gibi unutulmuş araçlarının ivedi olarak yaşama geçirilmesini savunmaktayız.

Deprem sonrasında yaşamları karanlığa sürüklenen insanların, toplumsal depremler sonucunda sürüklendiği umutsuzluğu görüyor ve yaşadığımız acıları hala yüreğimizde hissediyoruz. Bir gecede kararan hayatları, yıkılan hayalleri Unutmadık! Unutturmayacağız! Bütün yetkilileri bir kez daha uyarıyoruz, bir kez daha duyarlılığa davet ediyoruz. Kararan hayatlara bir yudum ışık istiyoruz!

17 AĞUSTOS'UN ALTINCI YILINDA DA YAŞADIĞIMIZ FELAKETİ UNUTMADIK!

UNUTTURMAYACAĞIZ!

DOĞAL AFETLER KADER DEĞİLDİR!

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Kamu çalışanlarının toplu sözleşme sürecine destek olmak için 26.08.2005 Cuma günü saat:12.30'da DSİ Genel Müdürlüğü önündeki kitlesel basın açıklamasına Odamız çalışanlarıyla ve üyelerimizle birlikte katıldık. Odamızın yaptığı basın açıklaması aşağıdadır.

KAMU ÇALIŞANLARININ TALEPLERİ, TOPLU SÖZLEŞMELERDE KOŞULSUZ OLARAK YERİNE GETİRİLMELİDİR

Bilindiği gibi kamu emekçilerinin örgütleri ile siyasi iktidar arasındaki 2006 yılı toplu görüşmeleri, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası gereği, 15 Ağustos 2005 tarihinde başlamıştır.

Yetersizliği ve eksiklikleri defalarca açıklanan 4688 sayılı Yasanın öngörmediği toplu sözleşme ve grev hakkının neden ve ne kadar önemli olduğunun artık bu kez tüm kamu emekçileri tarafından anlaşıldığına inanan Odamız; kamu emekçisi mühendis, mimar ve şehir plancıları ile birlikte diğer kamu emekçilerinin ekonomik, sosyal ve özlük haklarının yanı sıra, demokratik haklarının toplu görüşmeyle değil, toplu sözleşme masasında görüşülmesini istemektedir. Zira 75 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının çalıştığı kamuda, insanca yaşanabilecek koşulların yaratılması için kamu emekçilerinin pazarlık güçlerini artıracak başka seçenekleri bulunmamaktadır.

Asgari ücretin yüksek olduğunu açıklayan IMF ve onunla yeni bir stand-by anlaşması imzalayan siyasi iktidarın emeği yok sayan tercihleri ile ILO Sözleşmesi ve Anayasanın değişik 90. maddesi hükümlerine karşın değiştirilmemesinde ısrar edilen 4688 Sayılı Yasanın sınırlamaları dikkate alındığında, toplu görüşmelerin kamu emekçilerinin hakları açısından olumlu sonuçlar üretemeyeceği açıkça ortadadır.

Bu gerçek, Hükümet daha taraflar masaya oturmadan, yeni bir stand-by anlaşması yaptığı IMF'nin istemleri doğrultusunda, kamu emekçilerine 2006 yılı için % 7.4'den fazla zam verilmesinin olanaklı olmadığını açıklamasıyla kanıtlanmıştır. Bir yandan görüşme sürecini baştan tıkayıp; öte yandan sosyal ve siyasi hakların gündeme getirilmesini önlemeye çalışan ve süreci yalnızca düşük ücrete yönelen bu oyunun, önceki yıllardan bir farkı vardır. "Ücret artışı" ya da bize göre ücretler üzerindeki yoğun baskı, 3 yıllık bütçe hedefine uygun olarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan ödenek

tavanları uyarınca, 2006-08 yılları için sırasıyla % 7.4, % 6 ve % 4.3 olarak açıklanmış; sonraki görüşmeler sırasında ise 2006'nın birinci ve ikinci 6 ayları için % 1.5+1.5 ek ödeme olarak da 40+40 milyon önerilmiştir.

Makina Mühendisleri Odası; öncelikle, siyasi iktidarın toplu görüşmeler başlamadan kamu emekçilerine yapmayı öngördüğü ücret zammı oranlarını, tek yıllık olmanın ötesinde, 3 yıllık bir baskı unsuru olarak açıklamasını bir yanlış olarak değerlendirmektedir. Devletin yeniden yapılandırılması ve sanayisizleştirme politikalarının sonuçları olarak personelin ekonomik ve özlük haklarında yaşanan kötüleşme, tüm kamu çalışanlarını olduğu gibi mühendis ve mimarları doğrudan etkilemiştir.

Sanayileşme ve toplumsal amaçlı hizmet üretme politikalarından vazgeçilmesinin sonuçları olarak kamuda çalışan mühendis ve mimarlar, askeri ve mülki idare meslek gruplarının yararlandığı hak ve tazminatların gerisinde kalan ücretler almaktadır. Yıllardır özel hizmet tazminat oranlarında ayarlama yapılmamıştır. Mühendis ve mimarların zorunlu tasarruflarına kamudaki diğer çalışanlar gibi el konulmuştur. Siyasal nitelikli kadrolaşmalardan en fazla etkilenen kesimler mühendis ve mimarlardır. Bayındırlık, İller Bankası, Karayolları, DSİ gibi kuruluşlarda yüzlerce mühendisin görev unvanları değiştirilmiş, keyfi tayin/sürgün uygulamasıyla karşı karşıya kalmışlardır. Bu uygulamalar son olarak Türk Telekom'da yaygın olarak sürdürülmüştür.

Kamu emekçisine ve halka kaynak yok diyen hükümetler, yüksek faizlerle borçlanarak, rantiyeyi zengin etmiştir. Yüksek iç borç faizi, kaynakları rantiyeye aktarmanın aracı olmuştur.

Potansiyel işsizlik baskısı altında, mühendis, mimar ve şehir plancılarının "iş mi-yoksulluk ücreti mi?" kısır döngüsüne sıkıştırılmaya çalışıldığı, esnek çalışma koşullarının ısrarla dayatıldığı bu süreçte; KESK'in

2006 toplu görüşme masasına getirdiği istemler arasında yer alan asgari temel ücret; kira, yakıt, çocuk ve aile yardımı hariç, 4 kişilik bir aile için, Temmuz 2005 tarihi itibarıyla, 950 YTL'dir.

Mühendislerin en yoğun bulunduğu kurumlardaki birinci derecenin son kademesindeki bir mühendisin aldığı ücret ise Temmuz 2005 itibarıyla, yaklaşık 950 YTL'dir. Buradan, en düşük ve orta kademelerdeki mühendislerin aldığı ücretlerin düşüklüğü üzerine kolaylıkla fikir yürütülebilir. Kurumlararası ücret eşitsizlikleri ile asgari geçim tutarının 1.900 YTL olduğu da gözetilince, diğer kamu çalışanları ile mühendislerin hangi koşullarda yaşayıp çalıştıkları bütün çıplaklığıyla görülebilir. Hükümetin görüşmeler sırasında derecesindeki bir mühendise 2006 yılı için önerdiği "ücret artışı"nın 111 YTL gibi komik bir rakam olması durumu daha da vahim kılmaktadır.

Bu gerçekler karşısında biz kamuda çalışan mühendisler;

- Yıllardır verilmeyen haklarımızı almak; büyüdüğü söylenen ekonomik pasta ve artan ulusal gelirden bir çalışan olarak hak ettiğimiz payı istiyoruz.
- Üretim, yatırım ve planlamaya dayalı büyüme-kalkınma politikalarının uygulanması durumunda, ülkemizin mühendisine, mimarına, şehir plançısına, doktoruna, öğretmenine, kamu çalışanına, işçisine, emeklisine hakları olan ücreti verebilecek güçte olduğuna inanıyoruz.
- Evrensel ilkeleri gözetken, sendikal hak ve özgürlükleri güvence altına alan yasal ve kurumsal düzenlemelerin gecikmeksizin yaşama geçirilmesini istiyoruz.
- İş güvencemizi elimizden almak isteyen, çalışma koşullarını belirsiz hale getiren kamu personel rejimi yasa çalışmalarına son verilmeli; başta Kamu Personel Rejimi Kanunu Tasarısı Taslağı olmak üzere çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemelerde kamu emekçilerinin üyesi oldukları sendikaların ve meslek örgütlerinin önerilerinin alınması ve uygulanmasını istiyoruz.
- Başta eğitim ve sağlık hizmetleri olmak üzere kamu hizmetlerinin paralı hale getirilmesi girişimlerinden vazgeçilmeli; bütün özelleştirmeler durdurulmalı;

özelleştirilen işyerlerindeki emekçilerin mağduriyetine son verilmelidir.

- Emeklilik yaşını yükseltme, emeklilik aylıklarını düşürme, primlerin süre ve miktarını artırma girişimlerinden vazgeçilmelidir.
- İş güvencesiz ve sözleşmeli istihdam biçiminden vazgeçilmeli; bu kapsamda çalışanlar kadroya alınmalıdır.
- Ayrımcılık önlenmeli ve istihdamda kadın-erkek eşitliği sağlanmalıdır.
- Kamu çalışanlarının ücretleri insanca yaşanacak bir düzeye yükseltilmeli ve ücretler arasındaki adaletsizlik giderilmelidir.
- 1475 sayılı yasaya tabi çalışan mühendisler ile kapsam dışı personel statüsündeki mühendislerin sendikalara üyeliklerinin önündeki yasal engeller kaldırılmalıdır, diyoruz.

Üretimden ve sanayileşmeden hızla uzaklaşan ülkemizde, bilim ve teknoloji politikaları temelinde ulusal kalkınma stratejilerinin uygulanmasını, üretim, yatırım, istihdam ve sosyal devlet ilkelerinin yaşama geçirilerek hakça bölüşüm politikalarının sisteme hakim olmasını istiyoruz. Ülkemizin bağımlılık girdabında güçsüz kılınmasını, üretimsizliği, işsizliği, yoksulluğu, çalışma koşullarımızın yok edilmesini, kimliksizleştirilmeyi ve yabancılaştırılmayı reddediyoruz.

Makina Mühendisleri Odası olarak; yukarıdaki taleplerin gerçekleşmesi için bütün kamu emekçisi üyelerimizi haklarını savunmaya çağırır ve Oda üyelerinin ekonomik-demokratik istemleri ile özlük haklarını geliştirme mücadelesini sürdüreceğini kamuoyuna duyururuz. Yine Odamız, kamu emekçilerinin fiili ve meşru mücadele anlayışından aldığı güçle, KESK'in çalışanların ortak örgütlenmesi önündeki engelleri kaldırmaya ve örgütlü bir çalışma yaşamını egemen kılmaya yönelik mücadelesini desteklemekte ve toplu görüşme masasının toplu sözleşme masasına çevrilmesi tutumunu paylaşmaktadır.

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Özelleştirmelere Karşı Ortak Mücadele Çağrısı

19 Austos 2005

Türk Telekom'un Özelleştirilmesine karşı bir araya gelen Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası ve KESK Haber Sen, bugün tüm özelleştirmelere karşı ortak mücadele çağrısı yaptı.

MMO Başkanı Emin KORAMAZ ve Haber-Sen Genel Başkanı Esin YELEKÇİ ile birlikte basın toplantısı düzenleyen EMO Başkanı Kemal ULUSALER, ilk aşamada Telekom olmak üzere, TÜPRAŞ ve PETKİM'in de aralarında bulunduğu özelleştirmelere yönelik bir kampanya başlattıklarını söyledi.

Türk Telekom'un aslında karlı bir kuruluş olmadığı ve personel sayısının fazla olduğu yolundaki iddiaların gerçeği yansıtmadığını öne süren Ulusaler, kuruluşun 1.75 milyar dolarlık bir karının olduğunu kaydetti. Ulusaler, Türk Telekom'un özelleştirilmesine karşı başlattıkları kampanya çerçevesinde, "www.telekomsatilamaz.org" internet adresindeki sayfada, iddialarını destekleyen belgelere yer vereceklerini söyledi.

Ulusaler, ayrıca, EMO olarak, Türk Telekom'un yüzde 55 oranındaki hissesinin blok olarak satışına ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan ihalenin ve satışa ilişkin nihai devir işlemlerinin onayına ilişkin Bakanlar Kurulu kararının iptali ve yürütmeyi durdurulması istemiyle bugün Danıştay'a dava açtıklarını da bildirdi.

MMO Başkanı KORAMAZ da özelleştirmenin her türlüüne karşı olduklarını belirterek, olayın sadece Türk Telekom ile sınırlı olmadığını, özelleştirmelerin KİT'lerle başladığını, sıranın Türk Telekom ve TÜPRAŞ gibi kuruluşlara geldiğini savundu. Koramaz, "Sıranın nereye geleceği belli değil" dedi. Koramaz konuşmasının devamında "bizler ülke sanayisinde çalışıyoruz. Sanayi olmazsa biz mühendislerin de var olma koşulu ortadan kalkar. Küreselleşme çağında bilgi tek merkezde toplanıyor. Enerji, sağlık, ulaşım alanları sermayeye kar amacıyla peşkeş çekiliyor. Burada temel amaç sanayinin bitirilmesi, bilim ve teknoloji üreten mühendislerin bitirilmesidir.

Telekom'un özelleştirilmesiyle yapılmak istenen dünyada haberleşme ağına ek koymaktır. Telekom'un özelleştirilmesiyle ülkemizdeki teknoloji yeteneği yabancı tekelere devredilecektir. Ülkenin gelişmesi eğitimle, yetişmiş insan gücüyle olmaktadır. Bu alanların özelleştirilmesi ülke ve insan gelişimine darbe vuracaktır. Tüm kesimler özelleştirme saldırılarına karşı çıkmalıdır. MMO tüm özelleştirmelere karşıdır. Konuyla ilgili bugüne kadar açılan tüm davalara müdahil olduk ve bundan sonra da olacağız. Araç muayenesiyle ilgili dava açtık. Bu alan da bir kamusal hizmettir. Davanın bugün gelinen aşamasında özelleştirme kararı Anayasa Mahkemesine taşınmıştır. Özelleştirme kapsamındaki tüm tesis ve hizmetler ülkenin geleceği için önemlidir. Ülke satında buna örgütlü bir şekilde karşı çıkılmalıdır" dedi.

Haber-Sen Genel Başkanı Esin YELEKÇİ ise özelleştirme sürecine karşı gerek fikri gerekse hukuki açıdan mücadele verdiklerini söyledi. Bu sürecin uzun erimli topyekün bir mücadeleyle başarılı olunabileceğinin altını çizen Yelekçi, Telekom'un özelleştirilmesine karşı önümüzdeki günlerde değişik eylemlilik ve kampanyaların süreceğini belirterek, bu mücadeleye tüm kesimlerin desteğini ve katkısını beklediklerini dile getirdi.

Yapılan Basın Açıklamasının tam Metni Aşağıdadır.

Özelleştirmeler durdurulmalı, Türk Telekom'un satışı iptal edilmelidir!

Dünyada 1970 sonrasında neo-liberal politikalarla uygulanmaya başlayan özelleştirmeler, Türkiye'de de '80 sonrasında gündeme gelmiştir. Özelleştirmeler yıllarca 'kamu işletmelerin siyasi arpalık olduğu, zarar ettiği söylemi ile meşrulaştırılarak gerçekleştirilmiştir. AKP ise özelleştirme sürecini daha önceki gibi kar-zarar üzerinden meşrulaştırma yoluna gitmeden, doğrudan neo-liberal politikaları dile getirerek, 'devlet işletmeci olmaz, devletin elindeki işletmeleri kar da etse zarar da etse, parayı verene satacağız' mantığı ile hareket

ediyor. Bu uygulamaların arkasında finans kapitalin çıkarları ve IMF'nin direktifleri bulunmaktadır.

Başbakan, özelleştirmelere karşı yürüten mücadeleyi her fırsatta 'ideolojik' olarak değerlendirdi, bugün AKP eliyle yürütülen özelleştirme uygulamaları ideolojiktir.

Özelleştirmeye yönelik kimi 'karşı çıkışlar' 'özelleştirme sürecinin teknik yönleri' öne çıkarılarak ya da yabancı sermayeye satış sorunlaştırarak yürütülüyor.

Özelleştirmeler, yerli-yabancı karşıtlığının ötesinde bu sürece yön veren küreselleşme ve neo-liberal politikalar dikkate alınarak karşı çıkılmalıdır. Özelleştirmeler konusunda asıl sorunlaştırılması gereken konu sermayenin kendisidir. Biz gerçekleşen özelleştirmelerin yöntem ve zamanlamasına değil, özelleştirmenin bizatihi kendisine karşı olduğumuzu ifade ediyoruz.

Özelleştirmeler bir yandan kamu mülkiyetinin sermayeye devri ile gerçekleşirken diğer yandan da kamu hizmetlerinin ticarileşmesi ve paralı hale getirilmesini içermektedir. Biz, kamusal alanın sermayeye devrini içeren bu uygulamalara karşı kamusal yararı ön plana alan kamu mülkiyetini ve kamusal hizmeti savunuyoruz.

Telekom halkındır, satılamaz!

-Haberleşme altyapısı doğal tekel konumundadır. Rekabete açılma olanağı yoktur.

-Telekomünikasyon alanında rekabet olanağı yoktur. Önce serbestleşmenin sağlanması ardından da özelleştirmelerle tekelleşmenin önlenmesi varsayımı bir başka liberal söylemdir. Rekabet Kurulu kararına da temel oluşturan Kablo TV altyapısının Türk Telekom'a alternatif olabilmesi teknik olarak olanaklı değildir. Tüm ülkenin GSM, İnternet UMTS gibi haberleşme hizmetlerinin alt yapısı T. Telekom tarafından karşılanmaktadır. Bu alanda rekabet sağlanamayacağından Türk Telekom'un özelleşmesi halinde telekomünikasyon alanında özel tekel oluşacaktır.

-Ülke kaynakları ile oluşturulmuş telekomünikasyon altyapısının halkın ihtiyaçları için değil sermayenin çıkarları için kullanılmasına izin verilemez. Türk Telekom'un satışı kamu çıkarlarına aykırıdır. -Türk Telekom'un özel tekel haline gelmesiyle, hizmet kalitesi ülkenin her kesimine eşit olarak yayılamayacaktır. Yüksek fiyatlar ve kalitesiz hizmet ile karşı karşıya kalınacaktır.

Özelleştirmelere karşı emek güçlerini ortak mücadeleye çağırıyoruz!

Kamu mülkiyetinin ve kamu hizmetlerinin özelleştirme ve ticarileştirme yöntemleriyle sermayeye devrinin anlamı tüm hizmetlerin daha pahalı, kalitesiz hale gelmesi, yıllardır halkın birikimleri ile oluşmuş kamusal malların sermayeye peşkeş çekilmesi, işsizliğin ve iş güvencesinin giderek azalması anlamına gelmektedir. Türk Telekom'un özelleştirilmesiyle birlikte binlerce telekom çalışanı işsiz kalacaktır.

Bizler özelleştirmelere karşı kamusal mülkiyetin korunmasını ve çalışanların söz, yetki ve karar sahibi olduğu yeni bir kamusal anlayışın hayata geçirilmesini savunuyoruz. Özelleştirme, neo-liberal politikalarla tüm dünyada emeğe yönelik olarak yürütülen saldırıların parçasıdır, özelleştirmeye karşı mücadele de ancak tüm emek güçlerinin birlikte mücadelesi ile yürütülebilir.

Bu nedenle tüm emek güçlerini özelleştirmelerin durdurulması ve Türk Telekom'un satışının iptali için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz. Demokratik kitle örgütleri ve sorumlu bireyler olarak, büyük medya çevrelerinin duyarsızlığına ve toplumun yanıltılmasına karşı, tarihsel bir görev olarak, ülkemizin sömürgeleştirilme girişimlerinin en önemli safhalarından biri olan T. Telekom'un satış sürecinin hemen durdurulmasını talep ediyoruz. AKP hükümetince yürütülen bu operasyonun durdurulması için, başta ana muhalefet partisi olmak üzere, bugüne kadar sessiz kalmış tüm demokratik güçleri görevle çağırıyoruz.

KESK Haber-Sen

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Basına ve Kamuoyuna

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın
Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin Özelleştirilmesi Sürecine İlişkin Yargı
Mücadelesi Devam Etmektedir**

29.08.2005

Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin Özelleştirme Yoluyla Devrini Düzenleyen Karayolları Trafik Kanunu'nun 8.ve 35. Maddelerinde Yapılan Değişiklikler, Hizmetin Özelleştirme Sürecine İlişkin Hukuksal Aykırılıkları Ortadan Kaldırmamıştır

Bilindiği üzere Danıştay 8.Dairesi, Odamızın 2004 yılında açmış olduğu davaya ilişkin verdiği kararda; Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin özelleştirme yoluyla devrini düzenleyen 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 35. maddesinin Anayasanın 2, 47, 125 ve 155. maddelerine aykırılık taşımasından ötürü iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması ve Anayasa Mahkemesi'nin vereceği karar göz önünde tutulmak üzere davanın geri bırakılmasına karar vermiştir.

Karar gerekçesinde özetle; Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin "kamu hizmeti" olduğu, bu gibi hizmetlerin kamu tüzel kişisi ya da onun denetimi altındaki kişilerce yürütülebilmesi için Anayasa'nın 47. maddesinin 4. fıkrasında özel bir düzenleme bulunduğu, bu hizmetlerin Anayasa'nın 47. maddesinin 3. fıkrasında düzenleme bulan özelleştirilebilecek işletme ve varlıklardan olmadığı halde 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 35. maddesinde Anayasa'nın 47. maddesinin 3. fıkrasıyla da ilinti kurularak, özelleştirme uygulamasının da birlikte yansıtıldığı, kamu idaresiyle

hizmet arasındaki bağı tamamen koparıldığı, kamu idaresinin onayı olmadan alt işleticilere devredilemeyeceğine hükmedilmiştir.

Hizmetin özelleştirilmesini düzenleyen 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 35. maddesi Anayasa Mahkemesi önündeyken, hizmetin özelleştirilmesine ilişkin devir sözleşmesi Danıştay 1. Dairesi'nin görüşüne sunulmuştur. Danıştay 1. Dairesi; özelleştirme yoluyla yapılacak devre ilişkin sözleşmeyi, hizmetin yürütülmesi görevinin asıl olarak kamu idaresinde olması gerektiği halde, kamu idaresiyle hizmet arasında bağı tamamen kopardığı gerekçesiyle, söz konusu sözleşmenin "imtiyaz sözleşmesi" niteliğinde olmadığına ve bir görüş bildirmesine yer olmadığına karar vermiştir.

Yaşanan bu süreçte; 2918 sayılı Yasa'nın 8. maddesi ve Anayasa Mahkemesi önünde olan 35. maddesinde 5398 sayılı sayılı yasa yoluyla değişiklik yapılmıştır. 2918 sayılı Yasa'nın Ulaştırma Bakanlığı'nın görevleriyle ilgili 8. maddesi; araç muayene hizmetine ilişkin olarak "yapmak veya

yaptırmak” şeklinde düzenlenerek, hizmetle kamu idaresi arasında bağ kurulmuştur. Yine bu doğrultuda 2918 sayılı Yasa'nın muayeneye yetkili kuruluşlarla ilgili 35.maddesinde yapılan değişikliklerle de madde; hizmetin Bakanlığa ait muayene istasyonlarında ya da Bakanlıktan işletme yetki belgesi almış gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında yürütüleceği, yetkili kılınan gerçek ya da tüzel kişilerin bu yetkilerini alt işleticilere devredebilmelerinin Bakanlığın onayına bağlı olduğu şeklinde düzenlenmiştir.

Oysa bilinmektedir ki; hizmetin özelleştirilmesi sürecinde yürütülen tüm işlemlerde; 2918 sayılı Yasa'nın 35. maddesinin özelleştirme sürecinde yürürlükte olan haline göre hareket edilmiş, hizmetin özelleştirme yoluyla tamamen gerçek ya da tüzel kişilere devredileceği esas alınmıştır. İhale kararı bu şartlarla ilan edilerek kamuoyuna duyurulmuş, ihale şartnamesi buna göre hazırlanmış, ihaleye katılanlarca bu şartlara göre teklif verilmiş, ihaleyi kazanan ortak girişim grubu da bu şartlara göre ihaleye girmiş; onay kararı bu esaslara göre yürütülen ihaleye ilişkin verilmiş, devir sözleşmesi de bu esasa göre düzenlenmiştir.

Yapılan değişikliklerle, özelleştirme sürecinde yürütülen tüm bu işlemlerde esas alınan, hizmetin tamamen gerçek ya da tüzel kişilerce yürütüleceğine ilişkin Yasa kuralı ortadan kalkmıştır. Bu durum; tüm özelleştirme sürecinde yürütülen işlemlerde dayanak alınan ve esaslı bir unsur olan Yasa kuralının değiştirilmesi, özelleştirmeye ilişkin yürütülen tüm

işlemlerin de hükümsüz hale gelmesi sonucunu doğurmaktadır.

Dolayısıyla kamuoyunda yer yer dile getirilen, “muayene istasyonlarında devrin önü açıldı/açılıyor, devir Eylül'e kadar tamam” vb. şeklindeki yorumlar doğru değildir. 5398 sayılı Yasada yapılan eklemelerle 35. maddenin Anayasa'ya aykırılığına ilişkin Danıştay 8. Dairesi'nin kararındaki gerekçelerin ortadan kaldırıldığı ve hizmetin özelleştirilmesinde yasal engel kalmadığı yolunda kamuoyuna yansıtılan bilgiler gerçeği yansıtmamakta, kamuoyu yanılgıya düşürülerek, özelleştirme oldu-bittiye getirilmeye ve özelleştirme lehine psikolojik bir atmosfer oluşturulmaya çalışılmaktadır.

5398 Sayılı Yasa ile getirilen değişiklikler, Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin özelleştirme yoluyla devrine ilişkin süreçte yürütülen işlemleri hukuka uyarlı kılmamakta, aksine yaşanan özelleştirme sürecinin yeniden gözden geçirilmesi gerçeğini ve zorunluluğunu ortaya koymaktadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, her gün yeni bir hukuksal çözümsüzlüğe doğru giden Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin özelleştirme yoluyla devrine ilişkin başlatmış olduğu yargı mücadelesine devam etmektedir.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ